

Bi n Đông c nguy s đ y sóng gió. Các qu c gia liên h t i tình hình an ninh các tuy n th y l Bi n Đông đ u nh đ ng đã s n sàng cho m t cu c chi n n i vùng bi n này.

Trong vi n nh này, Vi t Nam s khó đ ng ngoài vòng chi n khi nh ng phát sủng ban đ u khai h a. V n đ là Vi t Nam có th tránh hi m h a chi n tranh t i đâu, nên tìm gi hòa bình b ng cách nào có l i nh t cho dân t c, và chính ph Hà N i đang chu n b s n sàng ch a. Cu c chi n t ng lai n u x y ra Bi n Đông, ch c ch n có th s bi n đ i b n đ Vi t Nam, ít nh t là v lãnh h i và ch quy n các đ o. Trong các b c đi c a chính ph M g n đây, ng i ta có th nhìn th y m t h ng đ ng rào liên minh vây quanh Trung Qu c. Và không ph i vô c mà làm nh th .

B n tin trên báo The Sydney Morning Herald ngày 2-10-2009, phóng viên Peter Hartcher t ng thu t l i c a Phó Đô Đ c John Bird, T L nh H m Đ i 7 Hoa K , nói t i Sydney hôm Th Năm r ng s c m nh h i quân TQ đã “tăng nhanh h n b t k tiên đoán nào c a chúng tôi... [Trong các s c m nh m i c a TQ] nhi u vũ khí là nh m vào kinh ch ng l c l ng h i quân nh H i Quân M ... v i các h th ng vũ khí nh m tr c chi n v i các hàng không m u h m và tàu l n c a chúng ta.”

Ông nói r ng TQ t n cùng mu n xua đ u i M ra kh i Thái Bình D ng, “Tôi nghĩ ng i TQ mu n th y v ng b t H m Đ i 7 Hoa K n i ph n này c a th gi i.”

Th c ra nh ng l i c nh báo đó đã t ng nói nhi u l n n nhi u đ p khác nhau, b i nhi u viên ch c Hoa K . Nh ng l n này, đích thân T L nh H m Đ i 7 Hoa K nói, trong ngày TQ di n binh v i nhi u vũ khí hùng h u h n là có ý nghĩa khác. Nói ng c nhiên, ch là gi v mà thôi. Tr c đó hai tu n l , vào ngày 16-9-2009, B Tr ng Qu c Phòng M Robert Gates di n thuy t tr c H i Không L c t i Maryland, r ng TQ đang ch t o các vũ khí m i có th đ a hi n di n c a M t i Thái Bình D ng, theo tin Bloomberg.

Gates nói không quan ng i l m v h a l c TQ khi dùng phi c tr c chi n phi c , tàu chi n tr c chi n tàu chi n, mà “c n quan ng i nhi u h n v kh năng TQ làm r i lo n các t do chuy n đ ng cu chúng ta và làm h p các l c ch n chi n l c.” Trong đó, Gates nói quan ng i là “đ u t c a TQ vào cu c chi n trên m ng Internet và cu c chi n ch ng v tinh, vũ khí ch ng tàu chi n và ch ng phi c , và phi đ n đ n đ o có th đ a u th c a M trong vi c gi th l c và giúp đ ng minh i Thái Bình D ng -- đ c bi t là các căn c ti n ph ng và các hàng không m u h m c a chúng ta.”

Tu n tr c, báo Asia Times cũng đã nói r ng M thoái lui dần lá ch n phi đ n i Đông Âu th c ra là mu n đ a h a l c v Bi n Đông. N u chúng ta nhìn th y r ng, ch trong vòng vài tu n qua, M đã thu x p làm hòa và tìm cách k t thân v i nhi u n c Châu Á g n và quanh TQ, k c các n c hung đ ki u nh B c Hàn, Mi n Đ i n, Iran, Vi t Nam, Lào, Cam B t, và v n v n. Không gi u gi m gì, Th ng Ngh Sĩ Jim Webb khi đi m t vòng thăm các n c Đông Nam Á đã bày t quan ng v s c m nh TQ, và g n cu i tháng 9-2009 sau khi v M l i h p kín v i Ngo i Tr ng Mi n Đ i n Nyan Win, và r i v i B Tr ng Qu c Phòng VN Phùng Quang Thanh. Nh th , nh ng liên minh m i t i Châu Á c a M đang hình thành. Tình hình này có th làm chúng ta nghi ng r ng M cũng có th đang tìm cách rút s m kh i Afghanistan b ng cách hu n luy n g p cho quân l c Afghanistan và h i thúc chính ph Kabul ch u hòa đàm v i Taliban đ hòa gi i dân t c, vì trên nhi u ph ng di n Taliban không ph i là t ch c al-Qaeda

c a Osama bin Laden, t thù c a M và là ng i th c hi n cu c t n công 9/11. B i vì qua các i nói và di n bi n, m t chính ph hòa h p hòa gi i t i Afghanistan, qu c gia có biên gi i phía đông giáp gi i phía tây Trung Qu c, s có l i trăm đ ng cho M . Ph n vì Taliban khi chia quy n l c Kabul có th s ti p tay cho ng i H i Giáo Duy Ngô Nhĩ qu y r i và đòi đ c l p Tân C ng, ph n vì Taliban ch c ch n không th nguy hi m b ng Trung Qu c, và ph n vì Taliban không có vũ khí nào b n t i Hoa K và cũng không có các s đoàn tin t c đ phá s p các i thông tin M nh TQ có th có s c m nh này.

Nh th , các n c hung hi m đ u đ c chính ph Obama ti p c n đ làm hòa. H i tháng 6-2009, TT Obama g tên Lào và Cam B t ra kh i s đen đang h n ch s h tr c a B ch c cho các công ty M vào kinh doanh. Quy t đ nh này nh m m đ ng cho đ u t M vào c hai n c này, b ng cách cho các h ng M xin tài tr qua ngân hàng Export-Import Bank of the United States các kho n b o đ m v n đ u t , b o hi m tín d ng xu t c ng và b o đ m ti n vay. Lý do chính: M mu n ch n b t nh h ng TQ Lào. Nhi u h ng TQ đã ào t vào Lào. TQ tài tr xây nhi u xa l , k c Liên Qu c L 3 (Route 3) n i TQ và Thái Lan xuyên qua tây b c Lào và các đ án l n khác, nh Nhà Văn Hóa Qu c Gia ph chính V n T ng và sân v n đ ng chính đ thi đ u Đông Nam Á V n H i (SEA Games) s tranh tài V n T ng tháng 12 t i. M b m ti n vào nh th , là làm hòa i v i m t th i h tr ng i Hmong kháng chi n ch ng c ng.

M tìm hòa k c v i B c Hàn. Th Tr ng Ngo i Giao M James Steinberg m i hôm Th T 30-9-2009 nói t i Seoul r ng B c Hàn nên n m l y “c h i l n lao” và tr v nói chuy n gi t tr nguyên t . Tuy nhiên, có v nhi u gian nan vì B c Hàn lúc nào cũng t ra c ng r n, nghi ng M , và th c t là kinh t B c Hàn ph i l thu c vào Trung Qu c quá nhi u. Chính n i đây, M m i th y r ng l thu c kinh t có th s là m t y u t cho an ninh khu v c. Và t suy nghĩ này, M đang đ d n h p tác kinh t cho các n c bao quanh TQ, k c hung th n Mi n Đ i n, b t k h s nhân quy n b n gi t tăng ni m i m y năm tr c.

Tình hình M tìm cách k t thân v i Mi n Đ i n cũng làm cho TQ nh c nh i nghi ng i. Win Min, m t h c gi Mi n Đ i n t i đ i h c Chiang Mai University ở phía b c Thái Lan nói r ng B c kinh có kh ng l i khi th y Mi n Đ i n mu n k t thân v i M , “nh ng có v không ph i là chuy n h ng l n trong quan h .”

Nh ng chú ý nh t là chuy n Vi t Nam và M : Ngo i Tr ng Hoa K Hillary Clinton đã h p v i Phó Th T ng VN Ph m Gia Khiêm hôm Th Năm 1-10-2009 ở tr s B Ngoa Giao M t i Washington DC, và sau đó đã có bu i h p báo. Hai phía cho bi t M -Vi t s k t thân h n trong nhi u lĩnh v c, k c “qu c phòng và an ninh.” Đó là b n tin chính th c t B Ngo i Giao M . Tuy nhiên, cũng v n ki u c c a c ng s n, ông T ng Bí Th Nông Đ c M nh tr c đó m t ngày trong khi thăm Binh ch ng Tăng - Thi t giáp, trong đó, ông M nh kêu g i:

“...b đ i Tăng - Thi t giáp xây đ ng đ ng b trong s ch, v ng m nh toàn di n, đáp ng ngày càng t t h n yêu c u nhi m v xây đ ng và b o v T qu c trong tình hình m i. Binh ch ng ph i th c hi n t t k ho ch s n sàng chi n đ u, phòng ch ng “di n bi n hoà bình”, không đ b đ ng, b t ng .”

Ông M nh không nói rõ chính ph nào đang âm m u “di n bi n hoà bình,” nh ng nh d ng ông không có v ám ch Trung Qu c, n c đang đ a hàng lo t công nhân h p pháp và b t h p pháp vào VN đ l p nhi u làng m c Ph Tàu. Cũng không rõ “di n bi n hoà bình” là ám ch phía Hoa K , hay các tôn giáo đang b đàn áp...

Vi n nh bùng n cu c chi n Bi n Đông có th x y ra. M đang làm hòa nhi u n i trên th gi i và t p trung h a l c t ng lai vào Thái Bình Đ ng. Vi t Nam nên khéo léo đ i x ra sao? Sau đây là m t nh n đ nh c a nhà bình lu n Tr n Bình Nam trong lo t bài “CIA và các ông

T ng”, n i (Ph n 7: ôn c tri tân), trang <http://www.tranbinhnam.com> , đã d ra sau lo t bài v m t s h s gi m t cu CIA v Cu c Chi n VN, trích:

“...Nh ng bi n chuy n l n nh t c a th k là quy t tâm tr thành siêu c ng c a Trung qu c và cu c đ ng đ khó tránh kh i gi a Hoa K v i Trung qu c. Bi n chuy n này s chi ph i m i sinh ho t chính tr và kinh t trên toàn th gi i.

Vi t Nam n m ngay trên chi n tr ng nh là chi n tr ng Đông Nam Á và n u không khôn khéo rút bài h c cũ chúng ta l i s bi n thành m t th ti n đ n.

Quan sát tình hình Á châu và Đông Nam Á ai cũng đ ng ý r ng Vi t Nam đang b Trung qu c đe d a, và Vi t Nam đang r i vào đôi cánh tay th đ n c a Trung qu c.

Chính sách nào đ Vi t Nam t n t i nh m t qu c gia đ c l p? Trong th k tr c m t Vi t Nam không có con đ ng nào khác h n là liên k t v i các qu c gia trong vùng, nh ng quan tr ng h n h t là liên k t v i Trung qu c và Hoa K . C hai kh i th l c này đ u c n Vi t Nam đ chu n b cho cu c so ki m th hùng c a th k .

Nh ng mu n có chính sách tr c h t c n hai đi u ki n rút ra t bài h c cũ a cu c chi n v a qua. Th nh t Vi t Nam ph i có kh năng t l c trong khung c nh m i c a th gi i. T l c đây không ph i là ch có đ y đ l ng th c đ có th ăn no m c m mà ph i có ti m năng k ngh và s n xu t.

Th hai là ph i ào t o nh ng con ng i Vi t Nam. Vì thi u b n lãnh chúng ta đã đ cu c tranh ch p ý th c h trên th gi i thành m t cu c n i chi n t ng tàn. C n ào t o l i m t l p ng i lãnh đ o có “tâm” và có “h n” . C n s a đ i h th ng giáo d c, tr c h t t c p S h c cho đ n c p Trung H c h ng v nh ng khái ni m yêu ng i, yêu đ t n c, bi t quý tr ng nh ng giá tr Vi t Nam, nh ng ý ni m s đ ng ph c p v dân ch , đ o đ c và t do tín ng ng, quan h gi a tôn giáo và dân t c. Và n n giáo d c này c n đ c làm g ng b i lãnh đ o các c p. C p đ i h c c n h ng v giáo d c th c t , liên k t ch t ch sinh ho t đ i h c v i các c s s n xu t l n đ khuy n khích sáng ki n khoa h c k thu t và kh năng phát minh. Chính sách cũ a Vi t Nam là s n sàng làm Th đ s làm Th y, và s chuy n nh ng khoa h c k thu t qua các c s n c ngoài đ u t t i Vi t Nam ph i là m t chính sách qu c gia.

Dùng th liên k t Trung qu c và Hoa K đ tr c h t b o v lãnh th và b o t n n đ c l p dân t c, b o v qu ng m ã và túi d u d i đáy bi n c a chúng ta. Chúng ta s h c bài h c “b u i th ng l y bí c ùng” cũ a Đ c qu c sau khi th ng nh t. Chúng ta s h c bài h c xây đ ng kinh t c a Nh t B n trong điều tàn sau Th chi n 2...” (h t trích)

Đó là nh ng l i tâm huy t c n nh c nh nhau gi a ng i Vi t, nh t là tr c tình hình Bi n Đông có v khó bình yên, và vi n nh Vi t Nam s b l i cu n vào m t cu c chi n Bi n Đông.

Ng n g n, đây s là “cu c so ki m th hùng c a th k ,” theo cách dùng ch cũ a Tr n Bình Nam. Vi t Nam đã chu n b nh ng gì? Câu h i không ch giành riêng cho chính ph Hà N i, mà còn c n nêu lên đ t t c m i ng i Vi t Nam trong và ngoài n c cùng suy nghĩ.

TR N KH I